

European Group on Tort Law

Principles of European Tort Law

TITLE I. Basic Norm

Chapter 1. Basic Norm

Art. 1:101. Basic norm

(1) A person to whom damage to another is legally attributed is liable to compensate that damage.

(2) Damage may be attributed in particular to the person

a) whose conduct constituting fault has caused it; or

b) whose abnormally dangerous activity has caused it; or

c) whose auxiliary has caused it within the scope of his functions.

TITLE II. General Conditions of Liability

Chapter 2. Damage

Art. 2:101. Recoverable damage

Damage requires material or immaterial harm to a legally protected interest.

Art. 2:102. Protected interests

(1) The scope of protection of an interest depends on its nature; the higher its value, the precision of its definition and its obviousness, the more extensive is its protection.

(2) Life, bodily or mental integrity, human dignity and liberty enjoy the most extensive protection.

(3) Extensive protection is granted to property rights, including those in intangible property.

(4) Protection of pure economic interests or contractual relationships may be more limited in scope. In such cases, due regard must be had especially to the proximity between the actor and the endangered person, or to the fact that the actor is aware of the fact that he will cause damage even though his interests are necessarily valued lower than those of the victim.

(5) The scope of protection may also be affected by the nature of liability, so that an interest may receive more extensive protection against intentional harm than in other cases.

European Group on Tort Law

Principy evropského deliktního práva

DÍL I. Základní ustanovení

Hlava 1. Základní ustanovení

Článek 1:101. Základní ustanovení

(1) Každý, komu lze na základě zákona připsat škodu způsobenou jinému, je povinen tuto škodu nahradit.

(2) Škodu lze připsat konkrétně tomu,

a) kdo ji způsobil svým zaviněným chováním; nebo

b) jehož abnormálně nebezpečná činnost způsobila škodu; nebo

c) jehož pomocník způsobil škodu v rozsahu svého úkolu.

DÍL II. Obecné předpoklady odpovědnosti

Hlava 2. Škoda

Článek 2:101. Škoda způsobitelná náhrady

Škoda je majetkovou nebo nemajetkovou újmou zákonem chráněného zájmu.

Článek 2:102. Chráněné zájmy

(1) Rozsah ochrany zájmu závisí na jeho povaze; čím vyšší je jeho hodnota, přesnější jeho určení a jeho očitost, tím rozsáhlejší je jeho ochrana.

(2) Život, tělesná a duševní integrita, lidská důstojnost a svoboda požívají nejvyšší ochrany.

(3) Rozsáhlá ochrana je zaručena majetkovým právům, včetně práv k nehmotným statkům.

(4) Ochrana majetkových zájmů nebo smluvních vztahů může být co do rozsahu omezena. V takových případech musí být zohledněn především blízký vztah mezi jednajícím a ohroženým nebo skutečnost, že jednající si je vědom, že způsobí škodu, ačkoliv jsou jeho zájmy méně hodnotné než zájmy poškozeného.

(5) Rozsah ochrany může být také ovlivněn druhem odpovědnosti do té míry, že určitý zájem může požívat vyšší ochrany proti úmyslně způsobené újmě než v ostatních případech.

(6) In determining the scope of protection, the interests of the actor, especially in liberty of action and in exercising his rights, as well as public interests also have to be taken into consideration.

Art. 2:103. Legitimacy of damage

Losses relating to activities or sources which are regarded as illegitimate cannot be recovered.

Art. 2:104. Preventive expenses

Expenses incurred to prevent threatened damage amount to recoverable damage in so far as reasonably incurred.

Art. 2:105. Proof of damage

Damage must be proved according to normal procedural standards. The court may estimate the extent of damage where proof of the exact amount would be too difficult or too costly.

Chapter 3. Causation

Section 1. *Conditio sine qua non* and qualifications

Art. 3:101. *Conditio sine qua non*

An activity or conduct (hereafter: activity) is a cause of the victim's damage if, in the absence of the activity, the damage would not have occurred.

Art. 3:102. Concurrent causes

In case of multiple activities, where each of them alone would have caused the damage at the same time, each activity is regarded as a cause of the victim's damage.

Art. 3:103. Alternative causes

(1) In case of multiple activities, where each of them alone would have been sufficient to cause the damage, but it remains uncertain which one in fact caused it, each activity is regarded as a cause to the extent corresponding to the likelihood that it may have caused the victim's damage.

(2) If, in case of multiple victims, it remains uncertain whether a particular victim's damage has been caused by an activity, while it is likely that it did not cause the damage of all victims, the activity is regarded as a cause of the damage suffered by all victims in proportion to the likelihood that it may have caused the damage of a particular victim.

(6) Při rozhodování o rozsahu ochrany musí být zváženy jak zájmy jednajícího, především co do svobody jednání a výkonu jeho práv, tak veřejný zájem.

Článek 2:103. Škoda, která se nenahrazuje

Náhradu škody vztahující se k aktivitám nebo zdrojům, které jsou chápány jako nezákonné, nelze uplatňovat.

Článek 2:104. Výdaje na prevenci

Výdaje vzniklé z důvodu bránění hrozící škodě představují nahraditelnou škodu potud, pokud byly vynaloženy důvodně.

Článek 2:105. Prokázání škody

Škoda musí být prokázána podle běžných procesních předpisů. Soud může odhadnout rozsah škody v případech, kde by prokázání přesné výše bylo příliš obtížné anebo nákladné.

Hlava 3. Příčinná souvislost (kausalita)

Oddíl 1. *Conditio sine qua non* a kvalifikace

Článek 3:101. *Conditio sine qua non*

Jednání nebo opomenutí (dále jen jednání) je příčinnou škody poškozeného, jestliže by při neexistenci takového jednání škoda nevznikla.

Článek 3:102. Konkurenční příčiny

V případě více jednání, z nichž každé by samo způsobilo škodu v ten samý okamžik, je považováno každé jednání za příčinu škody poškozeného.

Článek 3:103. Alternativní příčiny

(1) V případě více jednání, z nichž každé by bylo samo dostatečnou příčinou škody, přičemž však zůstává nejistým, které jednání ji ve skutečnosti způsobilo, musí být každé jednání považováno za příčinu v rozsahu pravděpodobnosti, v jaké mohlo způsobit škodu poškozenému.

(2) Pokud v případě více poškozených zůstane nejistým, zda konkrétní škoda poškozeného byla způsobena určitým jednáním, přičemž je zřejmé, že toto jednání nezpůsobilo škodu všem poškozeným, musí být takové jednání považováno za příčinu škod utrpěných všemi poškozenými v rozsahu pravděpodobnosti, v jaké mohlo způsobit škodu konkrétnímu poškozenému.

Art. 3:104. Potential causes

(1) If an activity has definitely and irreversibly led the victim to suffer damage, a subsequent activity which alone would have caused the same damage is to be disregarded.

(2) A subsequent activity is nevertheless taken into consideration if it has led to additional or aggravated damage.

(3) If the first activity has caused continuing damage and the subsequent activity later on also would have caused it, both activities are regarded as a cause of that continuing damage from that time on.

Art. 3:105. Uncertain partial causation

In the case of multiple activities, when it is certain that none of them has caused the entire damage or any determinable part thereof, those that are likely to have [minimally] contributed to the damage are presumed to have caused equal shares thereof.

Art. 3:106. Uncertain causes within the victim's sphere

The victim has to bear his loss to the extent corresponding to the likelihood that it may have been caused by an activity, occurrence or other circumstance within his own sphere.

Section 2. Scope of Liability**Art. 3:201. Scope of Liability**

Where an activity is a cause within the meaning of Section 1 of this Chapter, whether and to what extent damage may be attributed to a person depends on factors such as

- a) the foreseeability of the damage to a reasonable person at the time of the activity, taking into account in particular the closeness in time or space between the damaging activity and its consequence, or the magnitude of the damage in relation to the normal consequences of such an activity;
- b) the nature and the value of the protected interest (Article 2:102);
- c) the basis of liability (Article 1:101);
- d) the extent of the ordinary risks of life; and
- e) the protective purpose of the rule that has been violated.

Článek 3:104. Potenciální příčiny

(1) Jestliže jednání vedlo definitivně a neodvratně ke způsobení škody poškozenému, následné jednání, které by samo způsobilo tu samou škodu, nebude bráno v potaz.

(2) Následné jednání musí být i přesto zohledněno, jestliže vedlo k dodatečné nebo těžší škodě.

(3) Jestliže první jednání vedlo k pokračování škody a následné pozdější jednání by ji také způsobilo, pak je třeba obě jednání od takového okamžiku považovat za příčinu této pokračující škody.

Článek 3:105. Neurčitá dílčí kauzalita

V případě více jednání, kdy je jisté, že žádné z jednání nezpůsobilo celou škodu ani její určitelnou část, se předpokládá, že ta jednání, která zjevně [minimálně] přispěla ke škodě, ji způsobila rovným dílem.

Článek 3:106. Příčina ve sféře poškozeného

Poškozený musí nést svou újmu v rozsahu odpovídajícím pravděpodobnosti, do jaké míry mohla být způsobena jednáním, událostí nebo jinou okolností v jeho sféře.

Oddíl 2. Rozsah odpovědnosti**Článek 3:201. Rozsah odpovědnosti**

Existuje-li příčinná souvislost podle Oddílu 1 této Hlavy, zda a v jakém rozsahu má být škoda připsána záleží na faktorech jako jsou

- a) předvídatelnost škody v okamžiku jejího vzniku rozumnou osobou, přičemž je zohledněn konkrétní časový a prostorový vztah mezi škodným jednáním a jeho následky, nebo rozsah škody ve vztahu k normálním následkům takového jednání;
- b) povaha a hodnota chráněného zájmu (čl. 2:102);
- c) důvod odpovědnosti (čl. 1:101);
- d) rozsah běžných životních rizik; a
- e) ochranný účel normy, která byla porušena.

TITLE III. Bases of Liability**Chapter 4. Liability based on fault****Section 1. Conditions of liability based on fault****Art. 4:101. Fault**

A person is liable on the basis of fault for intentional or negligent violation of the required standard of conduct.

Art. 4:102. Required standard of conduct

(1) The required standard of conduct is that of the reasonable person in the circumstances, and depends, in particular, on the nature and value of the protected interest involved, the dangerousness of the activity, the expertise to be expected of a person carrying it on, the foreseeability of the damage, the relationship of proximity or special reliance between those involved, as well as the availability and the costs of precautionary or alternative methods.

(2) The above standard may be adjusted when due to age, mental or physical disability or due to extraordinary circumstances the person cannot be expected to conform to it.

(3) Rules which prescribe or forbid certain conduct have to be considered when establishing the required standard of conduct.

Art. 4:103. Duty to protect others from damage

A duty to act positively to protect others from damage may exist if law so provides, or if the actor creates or controls a dangerous situation, or when there is a special relationship between parties or when the seriousness of the harm on the one side and the ease of avoiding the damage on the other side point towards such a duty.

Section 2. Reversal of the burden of proving fault**Art. 4:201. Reversal of the burden of proving fault in general**

(1) The burden of proving fault may be reversed in light of the gravity of the danger presented by the activity.

(2) The gravity of the danger is determined according to the seriousness of possible damage in such cases as well as the likelihood that such damage might actually occur.

DÍL III. Důvod odpovědnosti**Hlava 4. Odpovědnost za zavinění****Oddíl 1. Podmínky odpovědnosti za zavinění****Článek 4:101. Zavinění**

Každý je odpovědný na základě zavinění za úmyslné nebo nedbalostní porušení požadované úrovně chování.

Článek 4:102. Požadovaná úroveň chování

(1) Požadovaná úroveň chování se určí jako chování rozumné osoby v závislosti na okolnostech a záleží konkrétně na povaze a hodnotě chráněného zájmu, jehož se týká, nebezpečnosti jednání, zkušenostech, které jsou očekávány u jednající osoby, předpověditelnosti škody, vztahu blízkosti nebo zvláštního vztahu mezi těmi, již se to týká, jakož i dosažitelnosti a ceny prevenčních nebo alternativních metod.

(2) Daná úroveň může být upravena, pokud vzhledem k věku, fyzické a duševní neschopnosti nebo zvláštním okolnostem nemůže být očekáváno, že jí osoba dostojí.

(3) Normy, které předepisují nebo zakazují určité chování, musí být uváženy, pokud stanovují požadovanou úroveň chování.

Článek 4:103. Povinnost chránit ostatní před škodou

Povinnost jednat za účelem ochrany ostatních před škodou může existovat, jestliže tak stanoví zákon nebo jestliže jednající vytváří nebo kontroluje nebezpečnou situaci nebo když existuje zvláštní vztah mezi stranami nebo pokud závažnost újmy na jedné straně a jednoduché odvrácení škody na druhé straně vybízí k takové povinnosti.

Oddíl 2. Obrácení důkazního břemene o zavinění**Článek 4:201. Obrácení důkazního břemene o zavinění obecně**

(1) Důkazní břemeno o zavinění může být obráceno vzhledem k závažnosti nebezpečí, které jednání představuje.

(2) Závažnost nebezpečí je stanovena podle závažnosti možné škody v daných případech, jakož i pravděpodobnosti, že taková škoda může skutečně vzniknout.

Art. 4:202. Enterprise Liability

(1) A person pursuing a lasting enterprise for economic or professional purposes who uses auxiliaries or technical equipment is liable for any harm caused by a defect of such enterprise or of its output unless he proves that he has conformed to the required standard of conduct.

(2) „Defect“ is any deviation from standards that are reasonably to be expected from the enterprise or from its products or services.

Chapter 5. Strict liability**Art. 5:101. Abnormally dangerous activities**

(1) A person who carries on an abnormally dangerous activity is strictly liable for damage characteristic to the risk presented by the activity and resulting from it.

(2) An activity is abnormally dangerous if

a) it creates a foreseeable and highly significant risk of damage even when all due care is exercised in its management and

b) it is not a matter of common usage.

(3) A risk of damage may be significant having regard to the seriousness or the likelihood of the damage.

(4) This Article does not apply to an activity which is specifically subjected to strict liability by any other provision of these Principles or any other national law or international convention.

Art. 5:102. Other strict liabilities

(1) National laws can provide for further categories of strict liability for dangerous activities even if the activity is not abnormally dangerous.

(2) Unless national law provides otherwise, additional categories of strict liability can be found by analogy to other sources of comparable risk of damage.

Chapter 6. Liability for others**Art. 6:101. Liability for minors or mentally disabled persons**

A person in charge of another who is a minor or subject to mental disability is liable for damage caused by the other unless the person in charge shows that he has conformed to the required standard of conduct in supervision.

Článek 4:202. Odpovědnost podniku

(1) Kdo provozuje podnik k hospodářskému nebo profesionálnímu účelu a kdo používá pomocníky nebo technické vybavení, je odpovědný za každou újmu způsobenou poruchou takového podniku nebo jeho produktu, dokud neprokáže, že jednal v souladu s požadovanou úrovní chování.

(2) „Porucha“ je jakákoliv odchylka od standardu, který může být rozumně očekáván od podniku nebo od jeho produktu nebo služeb.

Hlava 5. Odpovědnost bez zavinění**Článek 5:101. Abnormálně nebezpečné činnosti**

(1) Kdo vykonává abnormálně nebezpečnou činnost je objektivně odpovědný za škodu charakteristickou pro nebezpečí představované činnostmi a vyplývající z ní.

(2) Činnost je abnormálně nebezpečná, jestliže

a) vytváří předpověditelné a významné nebezpečí škody, i když při jejím provozu je dodržena veškerá řádná péče a

b) není předmětem běžného užívání.

(3) Nebezpečí škody může být významné vzhledem k závažnosti nebo pravděpodobnosti škody.

(4) Tento článek se nepoužije na činnost, která podléhá odpovědnosti bez zavinění na základě jiných ustanovení těchto Principů nebo jiného národního práva či mezinárodní smlouvy.

Článek 5:102. Ostatní případy odpovědnosti bez zavinění

(1) Národní právo může stanovit další případy odpovědnosti bez zavinění pro nebezpečné činnosti, i když činnost není abnormálně nebezpečná.

(2) Dokud není národním právem stanoveno něco jiného, mohou dodatečné případy odpovědnosti bez zavinění vyplývat z analogie jiných zdrojů srovnatelného nebezpečí škody.

Hlava 6. Odpovědnost za třetí osoby**Článek 6:101. Odpovědnost za nezletilé nebo osoby duševně nemocné**

Kdo pečuje o jiného, který je nezletilý nebo duševně nemocný, je odpovědný za škodu způsobenou touto osobou, dokud neprokáže, že jednal v souladu s požadovanou úrovní chování při dohledu.

Art. 6:102. Liability for auxiliaries

(1) A person is liable for damage caused by his auxiliaries acting within the scope of their functions provided that they violated the required standard of conduct.

(2) An independent contractor is not regarded as an auxiliary for the purposes of this Article.

TITLE IV. Defences**Chapter 7. Defences in general****Art. 7:101. Defences based on justifications**

(1) Liability can be excluded if and to the extent that the actor acted legitimately

- a) in defence of his own protected interest against an unlawful attack (self-defence),
- b) under necessity,
- c) because the help of the authorities could not be obtained in time (self-help),
- d) with the consent of the victim, or where the latter has assumed the risk of being harmed, or
- e) by virtue of lawful authority, such as a licence.

(2) Whether liability is excluded depends upon the weight of these justifications on the one hand and the conditions of liability on the other.

(3) In extraordinary cases, liability may instead be reduced.

Art. 7:102. Defences against strict liability

(1) Strict liability can be excluded or reduced if the injury was caused by an unforeseeable and irresistible

- a) force of nature (force majeure), or
- b) conduct of a third party.

(2) Whether strict liability is excluded or reduced, and if so, to what extent, depends upon the weight of the external influence on the one hand and the scope of liability (Article 3:201) on the other.

(3) When reduced according to paragraph (1)(b), strict liability and any liability of the third party are solidary in accordance with Article 9:101 (1)(b).

Článek 6:102. Odpovědnost za pomocníky

(1) Každý je odpovědný za škodu způsobenou jeho pomocníky jednajícími v rámci jejich úkolu za předpokladu, že porušili požadovanou úroveň chování (čl. 4:102).

(2) Nezávislá smluvní strana není považována za pomocníka pro účely tohoto článku.

DÍL IV. Zproštění odpovědnosti**Hlava 7. Zproštění odpovědnosti obecně****Článek 7:101. Zproštění odpovědnosti založené na důvodech vylučujících protiprávnost**

(1) Odpovědnost může být vyloučena, pokud jednal jednající ospravedlnitelně a v rozsahu ospravedlnitelnosti

- a) při obraně jeho vlastního chráněného zájmu proti protiprávnímu útoku (sebeobrana),
- b) v krajní nouzi,
- c) z toho důvodu, že pomoc úřadů nemohla být vyžádána včas (svépomoc),
- d) se souhlasem poškozeného, nebo jestliže si poškozený byl vědom nebezpečí vzniku újmy, nebo
- e) z důvodu zákonného zmocnění, jako například licence.

(2) Zda je odpovědnost vyloučena, záleží na významu těchto důvodů vylučujících protiprávnost na straně jedné a podmínkách odpovědnosti na straně druhé.

(3) Ve výjimečných případech může být odpovědnost namísto vyloučení pouze omezena.

Článek 7:102. Zproštění odpovědnosti v případě odpovědnosti bez zavinění

(1) Odpovědnost bez zavinění může být vyloučena nebo omezena, pokud byla újma způsobena nepředvídatelnou a neodvratitelnou

- a) přírodní silou (vyšší moc), nebo
- b) chováním třetích osob.

(2) Zda je odpovědnost bez zavinění vyloučena nebo omezena, a pokud ano, tak v jakém rozsahu, záleží na významu vnějších vlivů na straně jedné a rozsahu odpovědnosti (článek 3:201) na straně druhé.

(3) Dojde-li k omezení odpovědnosti podle odstavce (1)(b), jsou odpovědnost bez zavinění a jakákoliv odpovědnost třetích osob solidární ve smyslu článku 9:101 (1)(b).

Chapter 8. Contributory conduct or activity**Art. 8:101. Contributory conduct or activity of the victim**

(1) Liability can be excluded or reduced to such extent as is considered just having regard to the victim's contributory fault and to any other matters which would be relevant to establish or reduce liability of the victim if he were the tortfeasor.

(2) Where damages are claimed with respect to the death of a person, his conduct or activity excludes or reduces liability according to para. 1.

(3) The contributory conduct or activity of an auxiliary of the victim excludes or reduces the damages recoverable by the latter according to para. 1.

TITLE V. Multiple Tortfeasors**Chapter 9. Multiple Tortfeasors****Art 9:101 Solidary and several liability: relation between victim and multiple tortfeasors**

(1) Liability is solidary where the whole or a distinct part of the damage suffered by the victim is attributable to two or more persons. Liability is solidary where:

- a) a person knowingly participates in or instigates or encourages wrongdoing by others which causes damage to the victim; or
- b) one person's independent behaviour or activity causes damage to the victim and the same damage is also attributable to another person.
- c) a person is responsible for damage caused by an auxiliary in circumstances where the auxiliary is also liable.

(2) Where persons are subject to solidary liability, the victim may claim full compensation from any one or more of them, provided that the victim may not recover more than the full amount of the damage suffered by him.

(3) Damage is the same damage for the purposes of paragraph (1)(b) above when there is no reasonable basis for attributing only part of it to each of a number of persons liable to the victim. For this purpose it is for the person asserting that the damage is not the same to show that it is not. Where there is such a basis, liability is several, that is to say, each person is liable to the victim only for the part of the damage attributable to him.

Hlava 8. Spoluzaviněné chování nebo jednání**Článek 8:101. Spoluzaviněné chování nebo jednání poškozeného**

(1) Odpovědnost může být omezena nebo vyloučena v takovém rozsahu, jak to vyplývá ze spoluzavinění poškozeného a všech ostatních příčin, které by mohly být relevantní pro vznik nebo omezení odpovědnosti poškozeného, pokud by byl škůdcem.

(2) Pokud je náhrada škody požadována z důvodu smrti osoby, může její chování nebo jednání vyloučit nebo omezit odpovědnost ve smyslu odstavce 1.

(3) Spoluzaviněné chování nebo jednání pomocníka poškozeného vylučuje nebo omezuje škodu vymahatelnou poškozeným ve smyslu odstavce 1.

DÍL V. Více škůdců**Hlava 9. Více škůdců****Článek 9:101. Solidární a dílčí odpovědnost: vztah mezi obětí a více škůdci**

(1) Odpovědnost je solidární, jestliže celá nebo určitá část škody, kterou utrpěl poškozený, je připsatelná dvěma nebo více osobám. Odpovědnost je solidární, pokud:

- a) se osoba vědomě účastnila nebo podněcovala nebo podporovala škodlivé jednání ostatních, kteří způsobili škodu poškozenému; nebo
- b) nezávislé chování nebo jednání osoby způsobilo škodu poškozenému a ta samá škoda je také připsatelná jiné osobě;
- c) osoba je zodpovědná za škodu způsobenou pomocníkem za okolností, za kterých je pomocník také odpovědný.

(2) Jestliže osoby jsou solidárně odpovědné, může poškozený žádat plnou náhradu škody od jednoho nebo více z nich za předpokladu, že nevymáhá více než je výše utrpěné škody.

(3) Pro účely odstavce (1)(b) se za škodu považuje celá škoda, pokud neexistuje rozumný důvod pro připsání pouhé části (dílčí) škody každé z osob odpovědných poškozenému. Kdo tvrdí opak, musí prokázat, že tomu tak není. Je-li tak prokázáno, pak odpovědnost je dílčí; neboli každý je odpovědný poškozenému pouze za jemu připsatelnou část škody.

Art 9:102 Relation between persons subject to solidary liability

(1) A person subject to solidary liability may recover a contribution from any other person liable to the victim in respect of the same damage. This right is without prejudice to any contract between them determining the allocation of the loss or to any statutory provision or to any right to recover by reason of subrogation [cessio legis] or on the basis of unjust enrichment.

(2) Subject to paragraph (3) of this Article, the amount of the contribution shall be what is considered just in the light of the relative responsibility for the damage of the persons liable, having regard to their respective degrees of fault and to any other matters which are relevant to establish or reduce their liability. A contribution may amount to full indemnification. If it is not possible to determine the relative responsibility of the persons liable they are to be treated as equally responsible.

(3) Where a person is liable for damage done by an auxiliary under Article 9:101 he is to be treated as bearing the entire share of the responsibility attributable to the auxiliary for the purposes of contribution between him and any tortfeasor other than the auxiliary.

(4) The obligation to make contribution is several, that is to say, the person subject to it is liable only for his apportioned share of responsibility for the damage under this Article; but where it is not possible to enforce a judgment for contribution against one person liable his share is to be reallocated among the other persons liable in proportion to their responsibility.

TITLE VI. Remedies**Chapter 10. Damages****Section 1. Damages in general****Art. 10:101. Nature and purpose of damages**

Damages are a money payment to compensate the victim, that is to say, to restore him, so far as money can, to the position he would have been in if the wrong complained of had not been committed. Damages also serve the aim of preventing harm.

Art. 10:102. Lump sum or periodical payments

Damages are awarded in a lump sum or as periodical payments as appropriate with particular regard to the interests of the victim.

Článek 9:102. Vztah mezi subjekty solidární odpovědnosti

(1) Kdo je solidárně odpovědný, může vymáhat podíl každé jiné osoby odpovědné poškozenému ve vztahu k té samé škodě. Tím nejsou dotčeny dohody mezi odpovědnými určující rozdělení újmy nebo jiná prováděcí ustanovení nebo právo vymáhat škodu z důvodu převzetí práv (cessio legis) nebo z důvodu bezdůvodného obohacení.

(2) S výjimkou odstavce (3) tohoto článku se výše podílu řídí tím, co se zdá být spravedlivé ve světle konkrétní odpovědnosti odpovědných osob za škodu vzhledem k jejich vlastnímu stupni zavinění a všem dalším příčinám, které důvodně zakládají nebo omezují jejich odpovědnost. Podíl může dosahovat plné částky odškodnění. Pokud není možné určit vlastní odpovědnost odpovědných osob, musí s nimi být zacházeno jako s rovně odpovědnými.

(3) Kdo je odpovědný za škodu způsobenou pomocníkem podle článku 9:101, s tím musí být pro účely vypořádání mezi ním a jiným škůdcem, než je pomocník, zacházeno, jako by nesl celý díl odpovědnosti připisovaný pomocníkovi.

(4) Povinnost vypořádání je dílčí, to znamená, že každý je odpovědný pouze za svůj daný díl odpovědnosti za škodu podle tohoto článku; není-li však možné vymoci rozhodnutí o vyrovnání proti odpovědnému, jeho podíl musí být přerozdělen mezi ostatní odpovědné v rozsahu jejich odpovědnosti.

DÍL VI. Prostředky nápravy**Hlava 10. Náhrada škody****Oddíl 1. Náhrada škody obecně****Článek 10:101. Povaha a účel náhrady škody**

Náhrada škody je peněžní platba, která má nahradit poškozenému škodu, jinak řečeno navrátit ho do stavu, pokud to jen penězi jde, ve kterém by byl, když by škodlivé jednání nebylo spácháno. Náhrada škody slouží také účelu předcházení škodám.

Článek 10:102. Jednorázová částka nebo opakované platby

Náhrada škody je poskytována v jednorázové částce nebo jako renta, pokud je to vhodné s ohledem na konkrétní zájmy poškozeného.

Art. 10:103. Benefits gained through the damaging event

When determining the amount of damages benefits which the injured party gains through the damaging event are to be taken into account unless this cannot be reconciled with the purpose of the benefit.

Art. 10:104. Restoration in kind

Instead of damages, restoration in kind can be claimed by the injured party as far as it is possible and not too burdensome to the other party.

Section 2. Pecuniary damage**Art. 10:201. Nature and determination of pecuniary damage**

Recoverable pecuniary damage is a diminution of the victim's patrimony caused by the damaging event. Such damage is generally determined as concretely as possible but it may be determined abstractly when appropriate, for example by reference to a market value.

Art. 10:202. Personal injury and death

(1) In the case of personal injury, which includes injury to bodily health and to mental health amounting to a recognised illness, pecuniary damage includes loss of income, impairment of earning capacity (even if unaccompanied by any loss of income) and reasonable expenses, such as the cost of medical care.

(2) In the case of death, persons such as family members whom the deceased maintained or would have maintained if death had not occurred are treated as having suffered recoverable damage to the extent of loss of that support.

Art. 10:203. Loss, destruction and damage of things

(1) Where a thing is lost, destroyed or damaged, the basic measure of damages is the value of the thing or the diminution in its value and for this purpose it is irrelevant whether the victim intends to replace or repair the thing. However, if the victim has replaced or repaired it (or will do so), he may recover the higher expenditure thereby incurred if it is reasonable to do so.

(2) Damages may also be awarded for loss of use of the thing, including consequential losses such as loss of business.

Článek 10:103. Prospěch získaný škodnou událostí

Je-li určována výše náhrady škody, musí být uvážěn prospěch, které poškozený získal škodnou událostí, ledaže je tato neslučitelná s výhodou.

Článek 10:104. Navrácení v předešlý stav

Namísto náhrady škody může být poškozeným požadováno navrácení v předešlý stav, pokud je to možné a nepředstavuje příliš velké břemeno pro druhou stranu.

Oddíl 2. Majetková škoda**Článek 10:201. Povaha a určení majetkové škody**

Nahraditelná majetková škoda je zmenšení majetku poškozeného způsobené škodnou událostí. Tato škoda musí být zásadně určena co nejkonkrétněji, ale může být také stanovena abstraktně, pokud je to vhodné, například odkazem na tržní hodnotu.

Článek 10:202. Osobní újma a smrt

(1) V případě osobní újmy, která zahrnuje újmu fyzickému a duševnímu zdraví dosahující míry uznatelné nemoci, zahrnuje majetková škoda ztrátu na příjmu, zhoršení schopnosti vydělávat (i když není spojena s žádnou ztrátou na příjmu) a přiměřené výdaje, jako např. náklady na lékařskou péči.

(2) V případě smrti se osoby, jako jsou rodinní příslušníci, jimž zemřelý poskytoval nebo by poskytoval výživu, pokud by nenastala smrt, považují za osoby, které utrpěly nahraditelnou škodu v rozsahu ztráty této podpory.

Článek 10:203. Ztráta, poškození a škoda na věci

(1) Je-li ztracena, zničena nebo poškozena věc, je základním měřítkem pro náhradu škody hodnota věci nebo zmenšení její hodnoty a nehraje roli, zda poškozený má v úmyslu věc vyměnit nebo opravit. Jestliže ale poškozený věc vyměnil nebo opravil (nebo tak udělá), může vymáhat vyšší náklady, které mu tím vznikly, jestliže bylo rozumné tak učinit.

(2) Náhrada škody může být také přiznána z důvodu nemožnosti věc užívat, včetně následných ztrát, jako například ušlého zisku.

Section 3. Non-pecuniary damage**Art. 10:301. Non-pecuniary damage**

(1) Considering the scope of its protection (Article 2:102), the violation of an interest may justify compensation of non-pecuniary damage. This is the case in particular where the victim has suffered personal injury; or injury to human dignity, liberty, or other personality rights. Non-pecuniary damage can also be the subject of compensation for persons having a close relationship with a victim suffering a fatal or very serious non-fatal injury.

(2) In general, in the assessment of such damages, all circumstances of the case, including the gravity, duration and consequences of the grievance, have to be taken into account. The degree of the tortfeasor's fault is to be taken into account only where it significantly contributes to the grievance of the victim.

(3) In cases of personal injury, non-pecuniary damage corresponds to the suffering of the victim and the impairment of his bodily or mental health. In assessing damages (including damages for persons having a close relationship to deceased or seriously injured victims) similar sums should be awarded for objectively similar losses.

Section 4. Reduction of damages**Art. 10:401. Reduction of damages**

In an exceptional case, if in light of the financial situation of the parties full compensation would be an oppressive burden to the defendant, damages may be reduced. In deciding whether to do so, the basis of liability (Article 1:101), the scope of protection of the interest (Article 2:102) and the magnitude of the damage have to be taken into account in particular.

Oddíl 3. Nemajetková škoda**Článek 10:301. Nemajetková škoda**

(1) Uvažujeme-li o rozsahu ochrany (čl. 2:102), může poškození zájmu ospravedlnit náhradu nemajetkové škody. Je tomu tak konkrétně v případech, když poškozený utrpěl osobní újmu nebo újmu na své svobodě, důstojnosti nebo jiných osobnostních právech. Nemajetková škoda může být vymáhána též osobami majícími blízký vztah k poškozenému, který utrpěl smrtelnou nebo velmi vážnou nesmrtelnou újmu.

(2) Obecně musí být při stanovení takové náhrady škody zváženy všechny okolnosti případu, včetně závažnosti, trvání a následků újmy. Stupeň zavinění škůdce musí být vzat v potaz pouze, pokud významně přispěl k újmě poškozeného.

(3) V případě osobní újmy odpovídá nemajetková újma utrpení poškozeného a zhoršení jeho tělesného nebo duševního zdraví. Při stanovení náhrady škody (včetně náhrady škody osobám s blízkým vztahem k zemřelému nebo k vážně zraněnému poškozenému) by měly být pro objektivně podobné újmy přiznávány srovnatelné částky.

Oddíl 4. Omezení náhrady škody**Článek 10:401. Omezení náhrady škody**

Náhrada škody může být ve výjimečných případech omezena, pokud by vzhledem k finanční situaci stran představovala plná náhrada škody přílišnou zátěž pro žalovaného. Při rozhodování zda náhradu škody omezit musí být podrobně zváženy důvod odpovědnosti (čl. 1:101), rozsah ochrany zájmu (čl. 2:102) a rozsah škody.